

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

Se împlinește un an...

Sibiu, 28 Iunie.

Se împlinește în săptămâna asta un an, decând mâni ucigașe de oameni, fără Dumnezeu, au răpus la Serajevo cu câteva focuri de revolver pe înțeleptul moștenitor al tronului austro-ungar și pe soția lui. A trecut un an trist, un an lung, greu și însângerat, decând telegramele străbăteau lumea ducând peste mări și țări, ducând vestea despre omorârea aceluia ce avea să ne fie într'o bună zi împăratul. Lumea întreagă a stat atunci uimită, la auzul faptei îngrozitoare, mișelești, urzită diavolește în Sârbia, în țara omorâtorilor de crai. Jale și lacrimi umpleau țara atunci. Plâns-au popoarele, credincioasele popoare din împărăția asta, cărora marelui om de viață împărătească le-a dat nădejdea tare, că odată cu începutul domniei lui, va începe o viață nouă, o viață de muncă și dreptate, o viață mai bună în împărăția noastră, pentru toate neamurile deopotrivă.

După moartea lui însă au venit zile grele, zile cum n'a mai trăit lumea niciodată. Popoarele cari așteptau să trăiască în pace și bunăvoie stăpânite de Francisc Ferdinand, dârze, hotărâte, și biruitoare sângeră de aproape un an pe-atâtea câmpuri de luptă. Fără a scrâșni, fără a blestema, suf rind toate năcazurile legate de-un așa războiu, strălucitele armate ale Austro-Ungariei duc dela moartea lui cel mai cumplit războiu ce-a însângerat v'odată pământul.

Câmpiile Galiciei și Bucovinei, sălbatecele păduri și câmpii, moșcirile Poloniei rusești și Carpații s'au îngrășat de sângele unor popoare, care n'au dorit niciodată războiul și n'au vrut răul nimănui.

Mii și mii au rămas pe câmpul datoriei, lazaretele și spitalele sunt prea strâmte pentru jertfele unui războiu pe care alții l-au dorit și l-au căutat cu orice preț. De atunci ne-am obicinuit cu moartea și nu ne mai temem de ea, iar sângele nu ne mai înspăimântă. Ne-am obicinuit cu moartea cum se obișnuiesc măcelarii și doctorii și chiar moartea acelor, cari prin moștenire stăpânesc popoare întregi, sau a acelor oameni rari, cari stăpânesc pământul cu gândirea lor, ne-ar părea azi obicinuită.

Cu toate acestea icoana marelui principe de coroană ni se ridică azi în minte mai măreață ca oricând, căci în fața marelui mormânt a trebuit să plângem amănarea împlinirii planurilor înțelepte și mărețe zemislite în mintea aceluia care a vrut cu toată hotărârea să facă din Austro-Ungaria o împărăție pacinică și fericită.

Cu atâtea prilejuri și-a îndreptat el ochii spre noi, spre cele patru milioane de Români și a căutat să ne cunoască el însuși, să ne vadă așa cum suntem, să ne vadă cu proprii lui ochi, nu după spusele acelor cari ar fi dorit ca el nici odată să nu ne cunoască.

Se împlinește un an, un an însângerat, un an lung și greu dela graznica moarte din Serajevo.

Peste mormintele atâtor eroi, peste miile de cadavre proaspete, obosiți de vaerele spitalelor și de suferințele celor mulți, supuși ne întoarcem astăzi gândurile spre marele principe, ce nu mai este, spre marele om, pe care l'am fi dorit în mijlocul, în fruntea noastră, într'o viață de muncă, de dreptate, de pace și bunăvoie.

42 de ani.

Marți, s'au împlinit 42 de ani de la moartea marelui metropolit Andrei Șaguna, ale cărui merite nepéritoare pentru biserică și neamul nostru sunt atât de cunoscute. Și'n viemurile acestea de grea urgie, gândurile noastre trebuie, să ni se îndrepteze către el, cum ne uităm noaptea la o stea, pentru a nu pierde drumul. Multe sfaturi bune ne-a lăsat el, a căror împlinire, ar fi cea mai frumoasă recunoștință față de munca sa uriașă, și nețermurită lui dragoste pentru propășirea noastră. Iată ce zice el într'unul din sfaturile lui numeroase și înțelepte:

.. »După credința mea, — spunea atunci Șaguna, — pe care mi-am câștigat-o despre poporul nostru, culez a zice că el nu are atâta lipsă de învățături ca să fie muncitor, cât el este în saptă muncitor, ci are lipsă de povățuire cum să-și facă munca sa, va se zică, cum să fie muncitor, ca apoi potrivit muncii și sudoarei sale să aibă cât se poate mai mare folos... munca sa, să o facă cât se poate de productivă, cât belșugul, adică progresul ce-l așteaptă muncitorul dela munca sa este legat de felul lucrării. Fericit așa dard este acel lucrător, care știe să lucre și să muncească după lumina minții săndtoase și regulate prin știință și fapte, care nu este îndrăgostit în sine și în obiecturi stângace, care mai înainte gândește și judecă despre munca ce vrea să o facă, apoi se pune cu tot adinsul la lucrare»...

Depeși.

Consiliul de miniștri român.

București. — »Dimineața» anunță: Mercuri seara a avut loc un consiliu de miniștri prezdat de d. Brătlanu. Consiliul de miniștri s'a ocupat în primul rând cu situația din lăuntru, discutând apoi și chestiile de politică din afară. După informațiile noastre d. Brătlanu, a făcut propunere, ca orice mișcare, care s'ar întinde și pe stradă, să fie împedată. Primul ministru a arătat că în 1913 — în timpul ocupației bulgare — împrejurările au îngăduit partidului liberal, ca să-și ducă oamenii pe stradă, conducându-l în fața palatului regal, azi însă împrejurările sunt de așa încât ele nu îngăduie nici o manifestație, care ar hotărî sau ar îngreuna munca guvernului.

Primul ministru a făcut cunoscute mișcările din politica externă, a raportat despre starea, în care se găsesc tratativele, făcând cunoscut întreg materialul propunerilor rusești și a arătat că tratativele cer un timp îndelungat, cum a de prevăzut chiar și peste 2 luni. Din pricina aceasta primul ministru a propus demobilizarea parțială a armatei și darea unui concediu mai lung pentru soldați. Ministrul au primit propunerea.

Consiliul de coroană sârb.

București. — Se anunță din Niș cu datul de Duminecă: Miniștrii Liuba Davidovici, L. Ivanovici, Marcu Turicio și Marinovici, care se află în Belgrad, au fost chemați telegrafic de primul ministru, d. Nicolae Pașici, pentru a lua parte la consiliul de coroană, ce va avea loc la Craquevaș, sub președenția principelui Alexandru, moștenitorul tronului. Consiliul acesta, la care va fi de față și generalul Putnic cu toate că este bolnav, se va ocupa cu propunerile făcute de tripla-înțelegere, ca Serbia să dea Macedonia Bulgariei, interesul cerând ca ea să fie mulțumită pentru a intra în luptă contra Turciei. În cercurile politice este convingerea, că consiliul de coroană nu va primi aceste propuneri, cu atât mai mult cu cât este știut, că între Grecia și Serbia este o înțelegere, prin care aceste țări se obligă să nu lase sub nici o formă nimio Bulgariei. De altfel înțelegerea aceasta s'a adus la cunoștință și dlui Savinschi, ministrul Rusiei la Sofia, care a fost zilele trecute la Niș, așa că hotărârea consiliului de coroană se poate zice că se cunoaște înainte.

Portugalia declară războiul puterilor centrale.

Genf. — Din Madrid se anunță, că o grabnică declararea războiului puterilor centrale din partea Portugaliei. Austro-Ungaria și Germania au rugat Spania ca să se grijescă de suptii ei în Portugalia. Portugalia va trimite pe câmpul de război un corp de armată.

Zürich. — Plecarea reprezentanților puterilor centrale din Lisabona, nici o privită ca sigură.

Socialiștii germani pentru încheierea păcii.

Berlin. — Întrebarea păcii amenință să facă desbinări în partidul social-democrat. Con-

ducătorii social-democrați Haase, Bernstein și Kautsky publică în »Leipziger Volkstimme« o rugămintă cu titlul »Porunca orei«, în care vorbesc pentru încheierea păcii în grabă și împotriva oricărei cuceriri.

Membrii conducerii partidului socialist și deputații socialiști din Reichstag răspund la acest apel în »Vorwärts« respingând purtarea celor trei conducători, declarând-o de primejdioasă pentru unitatea partidului.

Ținuta României judecată de presa bulgară.

Sofia. — Ziarul »Preporetz« într'un articol în care vorbește despre cugetele deșteptate în statele neutre din Balcani de ultima biruință a armatelor austro-germane asupra celor rusești, judecă astfel ținuta României.

»Învingerea pe care au avut-o armatele austro-germane în Galipia a cutremurat din temelii România. Guvernul Brătianu, care mergea foarte cu grijă până în prezent, e nevoit să îndoiască grija de acum înainte, după această învingere, acest guvern cere dela puterile împătritei-înțelegeri lucruri cari pot fi numite cu drept cuvânt mari. Aceste cereri ale lui Brătianu n'au desigur alt scop decât dorința de a amâna intrarea României în acțiune până la limpezirea ultimelor rezultate ale războiului«.

Participarea Italiei la acțiunea dela Dardanele.

Genf. — După o știre din Roma e aprobată participarea Italiei la asediarea Dardanelor. După știrea aceasta o flotă italiană compusă din mai multe crucișătoare și alte unități mai mici a plecat din portul dela Taranto spre Tenos, unde se va alătura flotei anglo-franceze dela Dardanele.

Împăratul Wilhelm cheamă la cartier pe ministrul României.

Londra. — Ziarele publică o telegramă din Berlin prin care se zice, că împăratul Wilhelm a chemat la cartierul general pe ministrul României la Berlin, d. Boldiman.

Odată cu acesta a fost chemat la cartier și ministrul Bulgariei.

Rușii respinși spre Bug.

Budapesta. — Dela cartierul gazetelor se anunță: Pozițiunile ce le-am o-

cupat pe linia Nistrului, cu toată ofensiva numeroaselor trupe rusești, le-am ținut. În Polonia rusească în colțul format de San am respins atacul Rușilor. Spre nord dela Lemberg armata lui Böhm-Ermolli împinge pe Ruși spre pozițiunile lor dela râul Bug.

Rușii așteaptă o mare ofensivă Germană în regiunea Nyemen.

Petrograd. — Rușii se găsesc în fata unei întrebări foarte grele. Germanii pregătesc o puternică ofensivă între Koslow-Rudki și linia ferată de pe Nyemen. Ocuparea pădurilor din regiunea Kowno, e începutul unei noi, mare ofensive germane. Intre Riga și Petrograd e o comunicație grăbită de trenuri, cari duc necontentii grupuri de refugiați.

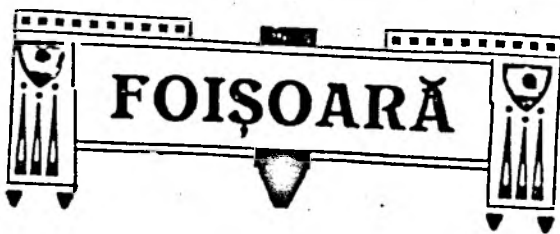
Lupte violente pe frontul din Galipia orientală.

Budapesta. — Dela cartierul presei se anunță: Rușii fac sfertări ca să aibă succese pe frontul dela Nistru. Armata lui Linsingen se găsește în o luptă violentă spre nord de acest râu. Ea își ține pozițiunile respingând toate atacurile rusești.

Cele mai violente atacuri le dau Rușii împotriva armatei lui Pflanzer-Balțin; În zorile dimineții spre 25 c. ei au deschis un foc infuriat asupra pozițiilor acestei armate, iar în ziua de 25 c. au încercat să înainteze pe întregă liniă. Rușii s'au apropiat, cu mâinile ridicate de pozițiunile noastre, ca și când ar dori să se predeie, dar în momentul din urmă au aruncat granate asupra trupelor noastre, pătrunzând în pozițiunile acestora. Întregă ziua s'au dat lupte foarte grele și spre seară, i-am alungat din pozițiunile noastre îndărăpt. În cursul nopții Rușii au reușit atacul dar fără folos.

Atac decisiv împotriva peninsulei Gallipoli.

Atena. — Aliații pregătesc un atac hotărâtor împotriva peninsulei Gallipoli. Ei nădăjduesc că Turcii sunt obosiți și nu mai au de loc muniție.

FOIȘOARĂ

VOEVODUL.

*

Din notanuri, din apus,
Cade noapte-adâncă,
Fulgeră castelul, sus,
Priponit pe-o stâncă.

Umbre urlase cad,
Umedă-t' dumberava...
De copite, lângă vad,
Ropoteste slava.

Lenes undele se frâng
Una câte una...
Peste creștetul de crâng
Rumenește luna.

Codrul freamătă, dobind
Cântec fără nume,

Când din larg zădresc țesând
Murgul plin de spume.

Luna palidă prin noapte
Pare-o umbră moartă.
Căldrețul de trei ori
Surd lovește 'n poartă.

»Unde ie domnișă mea?
Că deschide! Unde?
O săgeată, dragostea
Întina-mi pătrunde...

Când m'am dus, ca semn mi-a dat
Rumena năframă.
Știți domnișă în palat
Cum plângând mă chlamă.

— »De-așteptare și amar,
Și de-atătea falbe,
Doamnei noastre, ca de var
Buzele-i sunt albe.

Înzadar strătne-mi cert
În Castel intrare,
Du-te, caut-o de sperii
Încă alinare.

Căci domnișă a plecat
După el, în lume...

Iar de-atunci nici n'am aflat,
Nici nu-l știam de nume. —

»Că bătrânea-i nebunil
Tot păzind castelul!
Cu domnișă-s logodit
Și-am schimbat înelul.

Eu sunt vovodul, eu...
Dar deschide-mi! Zarea
Geme-adânc de vuet greu,
Ca de olfor, marea.

Cer de foc a rument
Drumul meu, și lupte.
Și oștiri am întâlnit,
Și ofele rupte...

— »Nu. Domnișă n'a plecat;
Glasul mi se frânge.
De trei nopți, bolnavă 'n pat
Doamna noastră plânge.

Din amurg și până 'n zori
Plâng și trandafirul,
Lacrimi tremură pe flori,
Și 'n albastrul firii...

»Dacă mi-este dat s'aștept,
Spune-odă' te 'ndură!

Rusia face o nouă propunere României.

București. — „Dimineața“ scrie că Rusia a făcut Joi o nouă propunere României.

Consiliu de războiu în Petrograd.

Stockholm. — „Dagblad“ anunță din Petrograd: Se vestește că în urma înfrângerii din Galiția vor fi trimiși la pensie numeroși comandanți de armată și generali. În Petrograd a avut loc un mare consiliu de războiu. Toți generalii mai tineri ai armatei au fost chemați la Tșarakoje Selo. Tșarul l-a primit pe președintele Dumei într-o audiență de peste 1 oră.

Ținuta României.

Köln. — „Kölnische Zeitung“ anunță din București; Recucerirea Lembergului a provocat o adâncă mulțumire la toți bărbații politici cumpătați ai României. Raportul României față cu statele beligerante se va limpezi în cea mai apropiată vreme. E de prevăzut, că guvernul va lua o atitudine conformă cu înfrângerea Rușilor.

Misiunea d-lui T. Maiorescu.

O gazetă de peste Munți scrie următoarele lucruri, cari ne-ar bucura și pe noi de-ar fi adevărate, dar pe cari le țipărim cu puțină neîncredere:

În corcurile marghilomaniste s'a răspândit zvonul că d. Titu Maiorescu a primit din partea regelui — și cu consimțământul d-lui Brătianu — o însemnată însărcinare diplomatică.

D. Maiorescu a plecat în acest scop la Viena.

Înainte de-a pleca, a mers de două ori la rege, cu care a hotărât în principiu, temelile tratativelor.

Se zice că d. Maiorescu ar fi fost însărcinat să trateze cu guvernul austro-ungar atât condițiunile intrării în acțiune contra Rusiei, cât și condițiunile în cari România s'ar învoi, în mod for-

*Junghiu de pară stă în plept
Glas adânc de urd.*

*Umede sunt stelele
Peste 'ntinsul stept.
De ce bat copitele
Sforăind, strepit?*

*— »Ort ce-aș spune te 'nzadar
Mândre călăreșe,
Ascusește-ți spada țar,
Și-armele țstețe.*

*Grea 'ncercare ne-a izbit,
Cere răzburare:
Pe domnița ne-au robit
Oștile țtare »!*

*El cu mâna tremurând
Porțile desface...
Călărețul prins de-un gând
Tremură, și tace.*

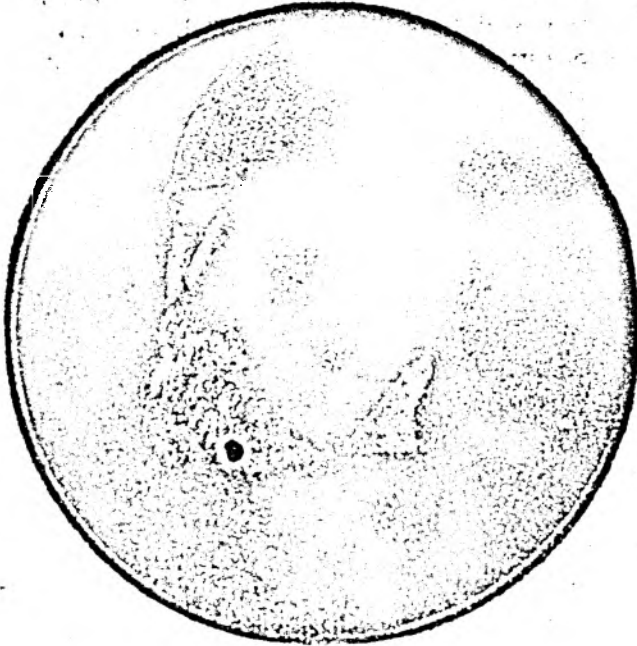
*Plină-i zarea de parfüm,
Aerul de șapte...
Voevodul, frânt de drum,
Fulgeră în noapte.*

I. Broșu.

mal față de puterile centrale, ca să rămână într-o neutralitate până la sfârșit.

D. Maiorescu ar fi fost însărcinat să ceară pentru intrarea în acțiune contra Rusiei: darea îndărăt a Bucovinei și ocuparea Basarabiei în caz dacă puterile centrale vor învinge, iar pentru neutralitate să declare că se mulțumesc cu Bucovina.

Însărcinarea aceasta a fost dată d-lui Maiorescu numai după ce regele a primit deslușiri de la Berlin, că pentru neutralitatea definitivă a României

Titu Maiorescu.

s'ar putea primi din partea Austriei partea de sud a Bucovinei, iar pentru intrarea în acțiune contra Rusiei, puterile centrale ar garanta darea Basarabiei păstrând pentru Austria partea nordică a acestei provincii, adică Hotinul și Imprejurimile, punct pe care Austria l'ar putea apăra mai bine decât România.

În urma acestor deslușiri, regele a hotărât să trimită la Viena pe d-l Maiorescu.

O rugăminte a vestitului călător Sven Hedin către România.

Cunoscutul călător norvegian Sven Hedin, care dela începutul războiului european a urmărit desfășurarea grozavă a armatelor luptătoare din cartierele generale germane și austro-ungare, a trimis din Iaroslav (Galiția) pe la sfârșitul lunii trecute o rugăminte către România, pe care o publică deabia acum unelele gazete bucureștene.

În partea dintâi a rugămintii sale călduroase Sven Hedin adună la un loc gândurile sale pe diferitele câmpuri de luptă spunându-și încrederea, că din această mare și săngeroasă măsurare va eși învingătoare Germania nu numai din pricina organizării și pregătirii sale ci din pricina unității, a scopului și a voinței de jertfă a întregului popor german.

Pe temelia celor văzute de el Sven Hedin sfătuște în partea a doua a rugămintii sale România, ca să nu se arunce în brațele antantei și cu deosebire a Rusiei, căci aceasta ar însemna a sinucide.

Modul sincer, cu care își spune Sven Hedin pările sale ne face să reproducem în întregime acest document al vremurilor mari prin cari trecem. Iată rugămintea lui Sven Hedin:

Ce l-a îndemnat pe Sven Hedin să meargă pe câmpul de luptă?

Când a izbucnit războiul european, eram ocupat cu prelucrarea unor cărți din ultima mea călătorie în Tibet. Dacă mă va întreba cineva, de ce am părăsit odala mea de studii din Sto-

holm pentru a mă duce pe fronturile Germaniei la apus și răsărit, voi răspunde, fiindcă întâmplările cari se petrec azi de la o zi la alta în Europa nu-mi lasă sufletul în pace și am vrut mai bine ca amintirea despre liniștitul și singuratecul Tibet, să văd cu ochii proprii dela început temeliile pe cari se va clădi dezvoltarea politică a viitorului. O vreme ca aceea de astăzi nu se mai întoarce în cursul vieții unui om. Eram încredințat că soarta popoarelor și statelor pentru multă vreme, poate pentru totdeauna, acum se va hotărâ, nu în odăile ministeriale ca pe timpurile de pace, ci afară pe câmpul de războiu.

Sven Hedin vede lucrurile minunate pe frontul german. — Toți Nemții sunt una!

Cătră mijlocul lui Septembrie m'am dus pe câmpurile din apus și timp de două luni am cercetat feluritele poziții ale frontului german dela sud de Metz până la Ostanda pe ceasta Belgiei. Ce cugete am dobândit acolo, le voi spune pe scurt acum. Înainte de toate am avut o mirare fără margine pentru acel singur gând și siguranța biruinței, cari însuflețeau poporul german, dela împărat până la cel mai tânăr toboșar — cecace prefăcuse pe germani, în adevăratul înțeles al cuvântului, într'un popor întreg sub arme. M'am încredințat cu desăvârșire că un popor în care fiecare bărbat, fiecare femeie, fiecare copil își canoaște datorica cătră patrie nu poate fi bătut!

În Germania nu se pregătise nimic pentru această. Germania nu a căutat acest războiu, scopul ei a fost de a se opune cu o energie și cu o putere mare împotriva împreunării statelor, cari voiau să o dea jos. Germania nu avea nici dorința nici nădejdea de a căuta să ocupe teritoriile paguba Franței, a Belgiei sau a Rusiei în Europa. Ea voia să ducă mai departe viața ei liberă, ei izvoarele și neajunsele de comerț și industrie. Voia un loc sub soare corăspunzător puterii și energiei sale de muncă.

Insuflețirea soldaților...

Fiecare soldat știa ce prețuște. Ei nu au mers la luptă cu pas groși și ostând, dar cântând, și cu flori de toamnă la colfuri și la balonete. Nu aveau nevoie de lămuriri asupra însemnătății războiului, nici unul dintre ei nu era, ea nu fi știut oă e vorba de viitorul Germaniei. Dela început orădeam că biruința va fi a lor; acum știu că Germania va învinge nu numai din pricina organizării și pregătirii, ci din pricina singurului gând, a scopului, a voinței de jertfă a întregului popor.

Cum sunt vrășmașii Germaniei?

Pe cât de multă lumină și veselie e pe frontul german, pe atât trebuie recunoscut că e umbră în cealaltă parte, care se întinde printre popoarele aliate.

Franța.

A duce astăzi după dezvoltările lumii de la 1871 înceace o politică și un războiu de răzburare e o nebunie, și dela sine nu poate fi gândul unui popor nobil. Am fost cu multă simpatie, martor al încercărilor trupelor franceze de a recuceri provinciile ce au pierdut în alt război. Pozițiile germane nu pot fi reluate acum și nici trupele lor respins. Sorteaza a fost și acum protivnică Franței care a trebuit să cheme sub drapel și pe tineri de 17 ani fără să poată rei dobândi orasele ei industriale dela nord-vest. Nici vitejia strălucitoare a soldaților ei, nici priceperea conducătorilor nu vor putea opri înaintarea armatelor germane.

Belgia.

Privind acum spre Belgia, găsesse un popor al cărui conducători respunzători și oameni

de stat au dus-o la o decădere cu totul. Orbli de fâgădueli mari de ajutor, oamenii Belgiei s'au aruncat de partea triplei-înțelegeri și au pierdut tot. Dacă Belgia ar fi păstrat neutralitatea Olandei, sau ar fi mers cu puterile dela mijloc, ea astăzi era liberă și independentă.

Nenorocirea Belgiei e în acelaș timp o dovadă vorbitoare de lipsa de preț a fâgăduelilor Angliei.

Ce face Anglia?

Anglia își dăduse singură titlul onorar de apărătoare a micilor state. Ce a făcut, ce ar fi putut face ca să scape Belgia? Nimic! Toată țara afară de câțiva km, pătrați, e în mâna Germaniei. Anglia s'a uitat în timpul acestui război la statele mici cu un egoism fără seamăn.

Marea greșală a oamenilor politici din Anglia a fost că au prețuit prea jos puterea Germaniei. Se credea că Germania chiar aliată cu Austro-Ungaria nu se va putea împotrivi Franței și maselor armatelor Rusiei. Dacă mai adaugă și ea, Anglia, puterile ei de uscat și de mare, atunci cu siguranță Germania va fi înghițită și adusă la o putere de al 2-lea sau al 3-lea ordin. O greșală mai mare nu a făcut-o încă un stat niciodată! Germania s'a dovedit de neînvinge. Iar Anglia a dovedit slăbiciunea ei, și chiar dominația ei asupra mării s'a arătat că nu este, întru cât flota germană e întreagă și submarinele germane li aduc atât de mari pagube.

Slăbiciunea Angliei s'a dovedit și prin faptul că a adus ajutoare din toată lumea. Introducerea de negri împotriva unui popor de rasă albă este o nelegiuire din punct de vedere religios, o barbarie din punct de vedere cultural. Nici un popor nu poate scuza o asemenea lipsă de conștiință, nici un timp nu va șterge o asemenea pată de rușine.

Distrugerea militarismului german.

Presă engleză ne asigură, că vrea să nimicească numai militarismul german care e o primejdie pentru pacea Europei. Dar de militarismul pe mare englez nu se vorbește niciodată, care are scopul de a opri altor state creșterea de putere în pământuri mai depărtate. Și în ce privește militarismul german, să dovedește acum că Germania ar fi fost distrusă dacă nu ar fi avut o armată neîntrecută și o flotă care să se poartă măsura cu flota engleză. În asemenea timpuri nu sunt de disprețuit organizările militare. Eu am auzit ofițeri superiori din statele neutrale cari nu vorbeau decât de încrederea lor că Germania nu poate fi învinsă, chiar de ar intra în joc și alte state europene contra ei.

Anglia a mai cercat și pe altă cale aceea a foamei — dar a greșit și aici ca totul. În Germania este încă prisos de toate chiar peste timpul recoltelor viitoare. Pentru a înfrânge Germania li este permis Angliei orice. Cultura rusă este lăudată, cea germană batjocorită pe toate tonurile. Ea caută să dăruiască Rusiei o creștere de putere care ar fi o primejdie nu numai pentru Europa, dar și pentru ea în India. Totuși nu a câștigat nimic până acum! În Germania nu se gasește un singur soldat străin, și Anglia stă neputincioasă față de puterea trupezască și morală a întregului popor german.

Cum stau Rușii?

Am fost apoi pe frontul de război. Am stat o lună la feldmareșalul Hindenburg, care a scoperit de renume armatele sale, apoi am fost la marele duce Iosef Ferdinand la armata germană de sud și de curând la a II-a armată germană a excelenței v. Mackensen, care în unire cu frații de arme austro-ungari a alungat pe Ruși din aproape întreaga Galiția.

Am avut prilejul să văd acest marș triumfal din biruință în biruință, să văd cu ochii proprii ce a făcut această armată, ce număr înspăimântător de mase rusești a respins și a nimicuit.

Pentru ce înving germanii.

Dar numărul nu înseamnă mult și curajul soldaților ruși nu ajunge pentru a învinge organizarea, pricepera și materialul dușmanilor.

Aceasta provine din pricina, că fiecare soldat din armatele centrale știe pentru ce luptă, însă printre nenumărații prizonieri ruși cu cari am vorbit, nu am găsit unul care să știe pentru ce e acest război și ce va câștiga Rusia din el. Și cum să te aștepti dela țărani și muncitorii din marele imperiu să știe, sau dela tătarii din Ufa și Kazan.

Dela 2 până la 15 Mai s'au făcut în Galiția 174.000 prizonieri ruși și în Jaroslav am aflat printr'o veste adusă de un aeroplan, că sosesse noul transporturi de prizonieri. În Rusia se zice că materialul omenesc joacă un rol mic, dar ce să zicem de materialul de război ce au pierdut și părăsit Rușii în Galiția.

Ce au câștigat Rușii?

Puterile din apus au ținut Rusia ca Tăvălucul cel mare, care era să sfărâme toată cultura germană. Marșul spre Berlin era un lucru simplu — în timp ce Francezii și Englezii, ținneau pe loc armata germană. Și acum afară de peste un milion de prizonieri, nici un soldat rus nu o pe pământ german.

Toată Polonia apuseană o luată, Suwalki și sudul Curlandei sunt în mâni dușmane. Prețuia acest rezultat cât cele 4 milioane de soldați, la cari se socoteau pierderile armatei rusești? Întrebarea nu cere răspuns, Oceaco e sigur, o că războiul a fost nenorocit pentru Rusia.

Ce-ar fi bine să facă România?

Nu am nici un drept a da un sfat României! Am însă, dreptul de a-mi spune încrederea mea personală, liber și pe față.

În timpul călătoriei am fost găzduit atât de prietenește în Bucovina în casa Românești, că am păstrat cea mai caldă și adevărată simpatie pentru acest popor viteaz, primitiv și muncitor.

România o pe oalea alegerii cum să stea față cu războiul. S'au trebuit să stea neutră sau să alină între înțelegeri și Puterile Centrale. Dela această înțelegere atârână viitorul ei. Nu o vorba de Ardeal sau de Basarabia, o vorba de viață sau de moarte! Toți adevărații prieteni ai României doresc astăzi, ca poporul român să nu ia calea, care mai curând sau mai târziu trebuie să-l aducă la pierdere.

Ce politică trebuie să urmeze astăzi România? Natural aceea care asigură viitorul, dezvoltarea ei. Ar fi cuminte să meargă de partea înțelegerii? Nu, după încrederea mea neștrămutată ar fi o sinucidere.

Orice creștere a puterii rusești e o primejdie pentru România. Politica Rusiei are drept țintă să stăpânească statele din Balcani; Constantinopol și Dardanelele în mâna Rușilor ar însemna o lovitură de moarte pentru viitorul României.

Dacă Rusia e din război micșorată ca putere s'au numai slăbită chiar, viitorul României e asigurat ca stat tare în Balcani

Judecată limpede.

Politicieni lipsiți de conștiință sau supraîncălziți, cari vor să ia în seamă fâgădueli deșarte poate gândesc alt fel, dar acum să cere judecată rece și clară! Omul de stat, care la răspunderea să arunce România în brațele înțelegerii nu trebuie să uite soarta Belgiei. Rusia e un

vecin periculos, pe care nu l-o fi uitat România din timpurile războaielor trecute. Ce mulțumire a avut la pacea dela San-Stefano în schimbul ajutorului ce a dat Rusiei? A pierdut Basarabia de sud!

Ar fi de neașteptat, ca astăzi din nou să vie în ajutorul ei, când pagubele pot fi ca urmare cu mult mai mare.

România merită o soartă mai bună! Înaintea lui Dumnezeu, rog pe acest popor viteaz și plin de viitor să nu se lase îngelat de o politică plină de primejdii. Din toată inima doresc și strig: „Dumnezeu să apere România!“

Jaroslav, 20 Mai 1915.

Sven Hedin.

Italia și România.

— Un articol al contelui Andrássy. —

În ziarul „Magyar Hirlap“ s'a tipărit un articol din penna contelui Andrássy asupra încercărilor Italiei, care ar avea de scop să hotărască partidele politice ungare la o pace deosebită sau să încerce o apăsare asupra Monarhiei prin ajutorul unui partid oarecare.

În dosul zidului — zice contele Andrássy — stă Sonnino, care încearcă să amenințe Ungaria cu aceea că în caz dacă ea primește pacea deosebită cu Rusia, Italia va împedeca ca România și Serbia să capete teritorii din regatul ungar. De asemenea Italia nu va face nimic în dauna Ungariei.

Andrássy zice că e lucru vădit că în Ungaria nu se va găsi nici un om care să primească acest plan al lui Sonnino, dar că Italia vrea să facă, în chipul acesta o apăsare asupra României, căreia vrea să-i dea a înțelege că ar fi bine pentru România ca să se înțeleagă cu Triplicea cât mai repede, căci de nu, o poate lua înainte Ungaria și că puterile vor răsplăti aceste slujbe maghiare.

Pe noi ne lasă reci, aceste visuri italienești, — zice contele Andrássy — dar România ar putea învăța din ele, căci ele sunt măsură îndostulătoare pentru dreptatea politicii italiene. El nu crede însă ca România va merge pe această cale.

Indatoririle Ungariei sunt în bună înțelegere cu interesele ei. Ungaria crede că păstrarea alianței ei cu Germania e o mare trebuință ba ceva mai mult, ea se așteaptă ca după război legăturile ei cu Austria să devină și mai calde, iar alianța ei cu Germania mai vie.

Starea din lăuntru a Rusiei desnădăjduită.

La un loc cu înfrângerea armatelor rusești în Galiția, care a făcut cu puțință recupărarea Lembergului de către trupele noastre aliata, pătrund în publicitate tot mai multe vești despre neînțelegerea tot mai mare a armatei rusești, care învederează în bună parte nereușita Rușilor din ultimul timp.

Cu toate măsurile de oprire luate de forurile militare și administrative rusești mișcarea revoluționară în Rusia pare a se arăta tot mai pe față secerând șirele armatei luptătoare.

Iată de pildă ce a povestit la București d. Ștefănescu, directorul general al «Regiei monopolurilor statului», care s'a reținut zilele trecute din Rusia, după ce a predat acolo o porție mai mare de tutun românesc:

— În Rusia — a spus d. Ștefănescu — se petrec lucruri foarte triste. Autoritățile nu sunt în stare să înfrâneze mișcarea socialistilor și ea se întinde nesupărată peste întreaga împărăție.

Ceeace e mai ingrijitor e că duhul revoluționar a pătruns și în armată. Sunt semne, că la cele mai multe atentate revoluționare, îndreptate împotriva transporturilor militare, au luat parte soldați și în multe locuri și ofițeri.

Cât timp am stat în Rusia — și n'am stat tocmai mult — au avut loc peste douăzeci de atentate de acest fel.

Un tren militar, plin cu muniții de războiu și care era hotărât pentru frontul galițian, fu fost zvârlit în aer de o mașină diavolească pusă nu se știe cum sub roțile vagoanelor.

Am fost de față la această întâmplare, pe care n-o s'o uit câte zile voi avea.

O altă dovadă tot atât de vorbitoare este următoarea, pe care o scoatem dintr'o corespondență telegrafică publicată de ziarele bucureștene:

Marele duce Nicolae voind să facă inspecție a magaziiilor de mâncări de lângă Varșovia, funcționăria rusă le-a dat foc cu o zi înainte de inspecție.

În urmă s'a stabilit că în aceste magazine trebuiau să fie aprovizionări în sumă de 10 milioane ruble, dar după cercetările făcute nu se aflau nici pentru un milion de ruble.

În urma cercetărilor făcute și din ordinul

marelui duce Nicolae au fost îndată arestați 250 ofițeri superiori de Intendență.

Din pricina acestor colosale hoții, numeroasele trupe adunate în jurul Varșoviei suferă de foame.

Un ziarist din Kiew, care a publicat câteva amănunte asupra acestor hoții, a fost arestat și condamnat la o pedeapsă de 300 ruble.

Ăceste două fapte, care n'au nevoie de un comentariu deosebit, ne dau prețioase semne despre starea grea din lăuntrul imperiului rusec. Ele ne amintesc în acelaș timp pierderea Rușilor din 1904 în războiul lor cu Japonia, care a fost prermers de aceleași întâmplări nenorocite.

Telegrammele războiului.

Situația în nordul monarhiei.

Bunapesta. 23 Iunie. — În Galiția de est situația e neschimbată. Spre est dela Lemberg se dau lupte grele cu puternice trupe rusești.

Pe valea Nistrului de sus am luat Mikolajov-ul și Zidaczov-ul. Dela Zidaczov în jos, în

direcția Nistrului, le-a reușit trupelor aliate după lupte mari ca să treacă Nistrul pe mai multe locuri înaintând pe țărmul nordic al acestui râu. Dușmanul își urmează retragerea dintre San și Vistula.

Spre nord dela Vistula am aruncat trupele dușmane până peste Saniena. Am luat localitățile Ostrovoce și Sandomierz.

La granițele italiene.

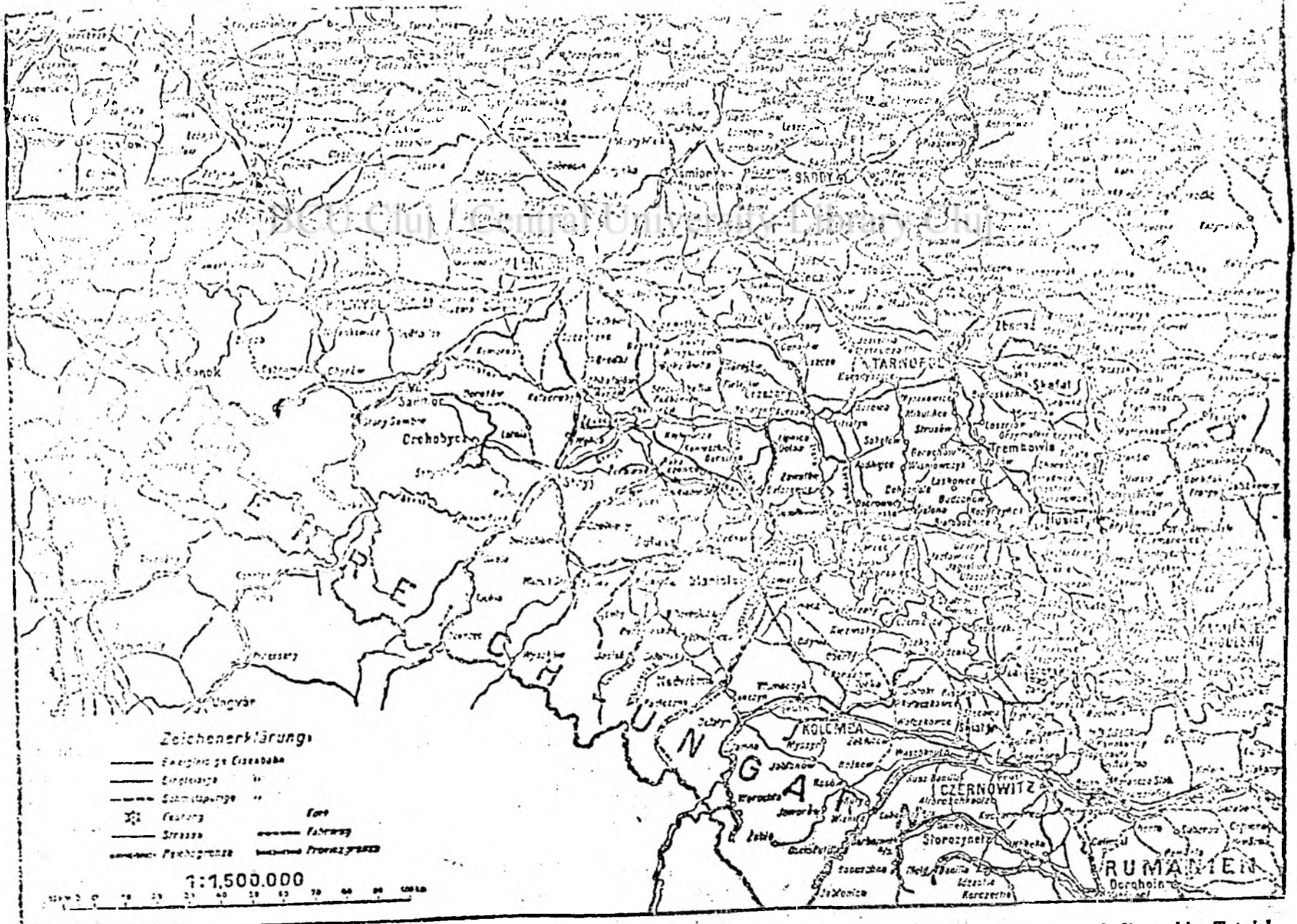
La hotarul carintian am respins atacul unor puternice trupe italiene.

De altcum pe acest hotar, întocmai ca și pe cel tirolez, au fost numai lupte de artilerie. Pe teritoriul Krn e liniște.

Pe valea râului Isonzo au fost puternice lupte de artilerie. Am zădărnicit atacurile, pe care Italienii le-au îndreptat în contra noastră la Gradiska și Monfalcone. Höfer.

Budapesta 24 Iunie. — Pe țărmul nordic al Nistrului, între Halici și Zuravno luptele continuă. Ofensiva noastră a mers înainte. De altcum pe valea Nistrului mai înjos de Halici, apoi spre est dela Lemberg și la Ravaruska, precum și în regiunea Tanev starea e neschimbată. Pe malul sudic al Sanului nu mai e picior

Mapa pe unde se dau de prezent luptele în Galiția.

Într'un număr trecut al foii noastre am dat o mapă cu Munții Carpaților și o parte a Galiției, pe unde se purtau luptele atunci. Acum starea e schimbată. Armata austro-ungară a înaintat mereu în Galiția, dând înapoi pe Ruși și recucărând din nou o parte mare a Galiției. Cele mai mari lupte s'au dat zilele trecute pentru recucerirea Lembergului, ceea ce a și izbutit, după cum am scris în numărul nostru trecut.

În numărul de față dăm mapa (harta) Galiției de est, mărginașe cu Rusia, din care încă se vede un ținut mai mic, ce se află îndată dincolo de graniță. Jos, la dreapta, în colț, se vede partea de loc unde se întâlnesc Bucovina cu România și Rusia; spre pildă la Nowoselica (românește Noua Suliță, aproape de localitatea mai ușor de aflat pe mapă, Bojan) e locul unde se întâlnesc într'un fel de triunghi, cele trei țări: Austro-Ungaria (Bucovina), Rusia și România.

Tot în partea aceasta a mapei se vede unde e orașul Cernăuți (Czernowitz), capitala Bucovinei; pe lângă Cernăuți trece râul Prut, care

în cursul lui către Marea Neagră desparte România de Basarabia. Tot dela Cernăuți în sus se vede orașul Zaleszczyki, lângă râul Nistru (Dniester), despre care încă s'a pomenit mult în decursul războiului.

Dela Bucovina spre stânga și în sus se întinde Galiția de est. Aici vedem orașele mai de seamă Kolomea, Stanislaw, Kalusz, Stryj, Drohobycz, Sambor, pe unde s'au dat lupte în săptămânile din urmă. Deasupra orașului Stanislaw, lângă Nistru, vedem orașul Halicz, unde atât la începutul războiului cât și de prezent se dau lupte îndârjite. Dela Halicz spre stânga e Martinow și Zuravno, iar în sus spre Lemberg e Zydaczow, Chodorow, Mikolajow etc., unde decurg în aceste zile lupte mari între armata austro-ungară și cea rusească.

În fine, pe această mapă se mai văd atâtea localități despre care s'a vorbit și se va mai vorbi în decursul războiului. De aceea va fi bine, ca cetății nostri să-și păstreze aceste mape, de cari vom mai da și în viitor, iar când cetesc de un nume oare-care să-l caute pe mapă.

de dușman. În Polonia aliații urmăresc forțele rusești, cari se retrag spre Zawischost, Ozarow și Sienna.

La hotarele caritiene și tiroleze decurg mai mult lupte de artilerie. Pe țarm am respins în orele de dimineață, spre est dela Roochi două atacuri dușmane. Dușmanul bombardează aprig capul de pod dela Görz, precum și o latură a șesului de pe deal Cemmen. Höfer.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin, 23 Iunie. — Pe câmpul de operații dela vest: Pe coasta ostică a înălțimei Loreto l'am scos pe dușman din părțile de tranșee, pe cari acesta ni le ocupase aici cu câteva zile mai înainte. Spre sud dela Souchez ni continuăm luptele cu reușită.

Spre sud dela Neuville ne-am păstrat poziția de pe Labirint, cu toate atacurile puternice de noapte ale dușmanului, cari s'au schimbat în lupte piept la piept. Pe înălțimile Maas au continuat ciocnirile aspre, în cari am făcut 150 de prizoneri. Cu ocazia alor două atacuri, pe cari le-am zădărnicit, dușmanul a suferit mari pierderi. Am respins atacul dușman îndreptat în contra înălțimei, pe care am ocupat-o ieri lângă Bandedapt și am făcut 50 de prizoneri.

Pe câmpul de operații dela est și sudost: Spre nordost dela Kursani i-am respins pe Ruși luându-le mai mult de 100 de prizoneri. La O-mulew trupele nemțești au probat o eșec în contra dușmanului ocupând satul Kapaczuska. În Polonia, spre sud dela Vistula am zădărnicit mai multe atacuri dușmane. Armata generalului Linsingen, a trecut Nistrul și s'a prins într-o luptă mare pe țărmul nordic al acestui râu, între Zurawno și Kalici, care e încă în mâinile dușmanului. Spre est dela Lemberg și Zolciow continuă luptele de urmărire. Intre Ravaruska și Ulanowul de pe San n'a venit nici un eveniment mai însemnat. Rușii s'au retras din unghiul San-Vistula îndărătul unghiului San. Pe țărmul stâng al Ilzei și al Vistulei dușmanul se retrage spre sud dela Ilza.

Berlin, 23 Iunie. — Pe câmpul de operații dela vest: Spre sud dela Souchez am luat într-o luptă dată piept la piept mai multe mitralieze.

Am respins eșirile reșchitate ale dușmanului în contra pozițiilor noastre de pe Labirint. La marginea vestică a Argonilor s'a izbit de focul nostru un atac pe care un batalion francez l'a îndreptat în contra noilor noastre poziții împinse prea înainte. Ținându-ne apoi pe urma dușmanului i-am mai luat un șanț și două pichete și 3 mitralieze și 3 aruncătoare de mino. Pe înălțimile Maas, spre vest dela Franche ni-am recăpat tranșeele de acolo, pe care l'a apărât dușmanul cu mare îndărjire. La Leinroy, spre est dela Luneville am respins câteva întreprinderi mai mici dușmane.

Pe câmpul de operații dela est: Am golit iarș satul Kopaciska, pe care îl ocupaserăm alaltăieri. Spre sudost dela Chorsele, în apropierea Stegnei trupele noastre au pătruns după lupte îndărjite în rândurile dușmane luându-le pozițiile.

Pe teatrul sudostic: Urmărindu-l pe dușman armata lui Woyrsch a ajuns până pe teritoriul, ce se întinde spre sud dela Ilza. Situația trupelor lui Mackensen e neschimbată. Spre nord-vest dela Halici, la Martinov, Linsingen a trebuit să se retragă câteva părți din armată pe țărmul stâng al Nistrului dinaintea atacurilor dușmanului covârșitor la număr. Mai departe, pe râu în sus, suntem în continuă înaintare. Aripa stângă acestei armate e deja la Chodorow.

Războiul cu Turcii.

Constantinopol 25 Iunie. — Pe frontul din Caucaz; În apropierea localității Kale-Rog-

haz o trupă de-a noastră, care hărțuia oștile dușmane l'a respins pe dușman în dimineața zilei de 23 I. c. printr'un contra-atac silindu-l ca să se retragă în direcția Kale Roghaz.

Pe frontul dela Dardanele: Intre Sedil-Bahr și Ariburau au fost lupte de artilerie și infanterie cu mici intreruperi.

Pe celelalte fronturi situația e neschimbată.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 1 Iulie. n.

Cetiți cu toții!

„Cine are carte, are și parte, zice vorba veche românească. — „Cine cetește, știe cum trăiește“, putem zice noi azi, cu o vorbă nouă.

Sau ne putem închipui un om, care în aceste vremuri mari, să nu aibă dorința a cetii și auzi ce se petrece în lume? Noi nu credem că mai sunt de acela! A crede că sunt, ar însemna a zice, că sunt oameni, cari nu vreau să dea înainte, nu vreau să țină pas cu lumea mare!

Și cum putem afla de prezent despre întâmplările zilnice ale vremii de acum, ca și care n'a mai fost de când există lumea? Despre luptele și frământările acestea de peste tot locul putem afla mai ușor și mai iute, dacă cetim o gazetă bună, măcar odată la săptămână. Iar foaia ce o avem odată, să nu o tot schimbăm, nici să o tot lășăm și luăm numai din când în când, ci să o ținem mereu!

E adevărat și aceea, că în gazete de prezent nu se mai poate scrie asupra la toate lucrurile, ca altă dată. Dar aceasta nu trebuie să ne facă să nu mai cetim, ci din contră trebuie să urmărim desfășurarea tuturor întâmplărilor din zilele noastre. Cunoșcând starea noastră din trecut, știm și cele petrecute în prezent, cu atât mai bine orientați vom fi în viitorul apropiat, care de sigur ne va aduce multe schimbări. Iar atunci de unde să știe omul ce se face sau să zică, dacă nu va avea în mână o gazetă, care să-l fi ținut mereu în sursă cu cele petrecute în lume?

Iată deci, că abonarea unei foi este nepărat de lipsă pentru orice Român mai de dai Doamne. Cât ce privește „Foaia Poporului“, ea de peste 20 de ani se străduiește la luminarea și cultivarea poporului nostru în toate privințele. Pentru ajungerea acestui scop am făcut tot ce am putut până acum. Iar în viitor de asemenea ne vom strădui să facem tot ce putem.

Trebuie să amintim însă, că chiar în acest an au dat și peste noi greutăți dintre cele mai mari și mai neprevăzute: deodată cu declararea războiului a venit cenzura (controla) peste foi, care ne-a adus greutăți tehnice și altele de tot felul, apoi mobilizarea mai multor persoane din redacție și tipografie, scumpirea hârtiei, a cernelii de tipărit a benzinei etc. etc.

Dar cu toate acestea, având în vedere starea materială grea a poporului nostru, nu ne gândim la urcarea prețului foii, cum au făcut multe gazete. Ne rugăm însă pentru reînnoirea abonamentului din partea tuturor abonaților vechi, cum și pentru lășirea foii noastre în cercul cunoștințelor D-Voastră. Aceasta nu e prea mult cerut, dela un român bun, cum ne place a crede pe fiecare abonat și cetitor al foii noastre.

Abonații vechi sunt rugați a trimite banii cu mandatul ce li s'a trimis în foaie, pe acela e pus numărul foii lor; cei noi sunt rugați a spune că numai de acum abonează foaia; iar cei ce plătesc în persoană la Sibiu, să aducă mandatul cu ei, când plătesc.

Mai facem apoi cunoscut, că numerii de probă trimitem, la dorință ori cui gratis. Să

se ceară numai pe o cartă postală. Lășiți desigur „Foaia Poporului“ peste tot locul! Aceasta e cea mai veche și mai iertătoare foaie populară, care apără interesele neamului nostru.

Jumătatea anului se implințește! Toți aceia, cărora li-se isprăvește abonamentul și au primit mandate într'un număr trecut, să binevoiască a trimite de grabă banii pe jumătatea a două a anului, fiindcă în curând vom opri foaia aceluia, cari n'au plătit.

Un cuvânt al regelui Ferdinand. Din Iași se scrie: Din izvor bine informat se spune că d. Iacob Negruzzi, secretarul Academiei Române, fiind în audiență, a întrebat pe suveran dacă poate pleca în străinătate pentru căutarea sănătății în împrejurările de față.

Suveranul ar fi răspuns:

— Puteți pleca în liniște pentru cel puțin 8 săptămâni.

Parsoana care a adus știrea în Iași zice că o știe chiar dela d. Negruzzi.

Știri din România. Din rapoartele pe cari ministerul de domenii le-a primit de la autoritățile județene, reiese că recolta de primăvară este în general foarte satisfăcătoare. Grâul este aproape copt, și secerișul său va începe peste câteva zile. Viile sunt de asemenea frumoase și făgăduiesc o recoltă mare, ca și celelalte păioase de altfel. Porumbul singur a rămas oarecum în urmă, și suferă mult din cauza lipsei de ploaie.

Un ochiul prețuit cu 120,000 de coroane. În zilele trecute s'a isprăvit un proces interesant, care s'a târănit mult în America. Acest proces a fost intentat unei fabrici de-a societății „W. S. Tyler Company“ de către muncitorul Teodor Herman emigrat din Ungaria. Herman adevărat lucrând în fabrica societății amintite își pierduse lumina unui ochi în urma unei nenorociri ce i-se întâmplase în timpul serviciului, și cerea acum dela proprietarii fabricii despăgubire. După multe târăgăneli și cercetări tribunalul din Newyork a adus în fine sentința conform căreia numita societate a fost obligată să-i plătească drept despăgubire muncitorului Herman frumoasa sumă de 120 de mii de coroane, de oare ce s'a constatat, că dânsa poartă răspunderea pentru nenorocirea muncitorului.

Grâu pentru muniții. După „Secolo“ aduce „Național Ztg.“ știrea, că în portul dela Arhangel-k au descărcat 150 vapoare engleze muniție pentru Ruși, ca în schimb să încareze grâu pentru Anglia. Așa se înțelege iertarea panei în Londra.

Cât de departe se aude tunul? În Vorariberg și în velea Innului de sus s'au auzit deslușit glasul tunurilor de pe câmpul de luptă alsacian. Înainte cu câteva zile locuitorii din Bozen au putut deosebi șgomotul de tunuri descărate în Trolul sudic. O trupă de voluntari, care făcea exerciții la o înălțime de două mii de metri pe vârful Serles, auzea bine urlatul tunului dela frontiera italiană, deși hoțarul acesta, unde se petrec acum luptele, se găsește la o depărtare de 160 kilometri în linie aeriană.

Bani noi. S'a pue în circulația bancnote nouă de câte două coroane. Bancnotele nouă se deosebesc de cele vechi numai prin aceea, că sunt tipărite pe hârtie mai tare. Hârtiile vechi de 2 coroane vor fi scoase din circulație.

Adresarea scrisorilor trimise la Pola. Bud. Tud. e informat că nu numai scrisorile adresate aparținătorilor marinei de războiu, ci și cele trimise celor cari aparțin trupeii de apărare din Pola trebuie adresate: poștei de câmp maritimă din Pola (Pola tengeri tábori postahivatal.)

Un aeroplan grozav. „Neues Wiener Tageblatt“ scrie că a făcut mare valvă un aeroplan italian de o mărime cumplită, care s'a

arătat în regiunea Carstului, cu care n'ar putea să se măsoare, nici un sistem de aeroplan cunoscut până acum. Acest aparat e un biplan de tip Albatros, dar având o mărime îndoită decât cele văzute până acum. Observat cu telescopul de câmp s'a băgat de seamă că are o încăpere pentru 5 oameni și poate arunca bombe provăzute cu un propeler de 12 centimetri. Din norocire giganticul aparat a zburat atât de neisusit încât n'a putut avea nici un rezultat cu bombele aruncate.

Puterea Germanilor. — Articolul unei gazete engleze. Viena, 10 Iunie. — »Korrbureau anunță.

Ziarul „Kjobenhavn” scrie: Un bun raportor militar al Angliei socotește într'un articol al revistei „British Weekly Review”, că înfrângerea rusească va da drumul pentru Apus la un milion din cei mai buni soldați. Autorul crede ca hotărît, oă atunci Franța, Anglia și Belgia vor trebui să-și pue toate silințele pentru a se apăra numși și se îndoește că această apărare se va putea face fără pierdere de pământ.

Puterea Germanilor, întru cât privește munițiunea și materiile chimice, este copleșitoare. Industriei engleze abia îi va fi cu puțință să-i ajungă în curs de trei luni. Peste trei luni dar trebuie să se aștepte puterile apusene la lucruri îngrozitoare.

Armata Portugheză. Armata activă portugheză se compune din 8 divizii, fiecare cu 4 regimente de infanterie de câte 3 batalioane, batalion de mitraliere, un regiment de artilerie de câmp, un regiment de cavalerie, o companie de geniu, etc.

Armata de rezervă se compune tot din 8 divizii subîmpărțite ca și armata activă.

Armile sunt în mare parte franceze. Tunurilo sunt din fabrica Schneider-Canet. Infanteria este înarmată cu puști cu repetiție sistem Mauser.

Flota portugheză are 26 vase de războiu dintre cari 1 crucișător-cuirăsat, 4 crucișătoare, 5 canoniere, 2 contra torpiloare, 3 vase-torpiloare.

În construcție au fost în 1914 încă 3 torpiloare.

Premii pentru acei cari vor prinde prizonieri de războiu. De oarece în ultimul timp, foarte mulți prizonieri ruși au izbutit să fugă din lagărele de prizonieri, ministru de interne ungar, a trimis o ordinație tuturor autorităților din țară, în care se cere să se facă cunoscut maroul public, că acela care va izbuti să prindă un prizonier de războiu sau să comunice autorităților date despre un prizonier fugit, care să înlesnească prinderea lui va căpăta un premiu între 10 și 25 coroane.

In șanțuri.

O noapte fără lună, senină, inste-lată. Ieșim din satul cufundat în somn și întunec, suim pe o coastă, coborâm într'o câmpie. Suntem la câțiva chilometri de front. Din câmpie răsună larg, neîncetat împușcături din ce în ce mai depărtate. Din când în când rachete străpung cerul și luminează viu noaptea: mai albe cele germane, mai lungi cele franceze. După o bucată de drum, luăm pe o potecă ce se infundă în pământ.

Francezii o numesc *boyan*. O nestârșită galerie strâmtă, adâncă de doi metri, în zig-zag, cu nenumărate cotituri, perfect ascunsă dușmanului.

Toate tranșeele franceze de prima și a doua linie, sunt alcătuite de o rețea foarte întinsă de galerii de acestea, cari îngăduie trupelor să se transporte fără să se descopere, dela pozițiunile apărute, așezate îndărăt, până la câțiva metri de dușman. Pe un front de 50 klm. se socotește că sunt cel puțin 800 klm. de galerii și comunicațiune acoperite.

Nu e plăcut de loc să te plimbi prin aceste galerii întunecoase: noroiul se sue până la glesne, lipicios, luncos; la fiecă moment ești silit, ca să nu cazi, să te razimi cu mâinile de pereți plini de noroi ai galeriei, unde două persoane nu pot merge alături. În tranșee, mai cu seamă în zilele acestea umede de primăvară, în care la fiecare oră toarnă câte o ploaie, este tot ce se poate închipui mai nesuferit pe lume: noroiul. Bieții soldați au fost nevoiți să se obișnuiască cu noroiul, cum, în alte lupte se obișnuiesc cu gerul, cu căldura, cu vântul.

Drumul în galerie pare nesfârșit: În fine ajungem la o mică colibă vârită în pământ, de unde iese o rază galbenă de lumină. Batem la ușă. Ofițerul, care se culcase, se scoală și vine cu noi. Încă multe cotituri în fundul coridorului și în sfârșit, ieșim în tranșeele de a doua linie, mari, adânci, cu trepte către dușman de pe cari soldații se uită și trag pe niște ferestruie. La ferestruie nu e nimeni. Soldații, culcați în niște scorburi de pământ, dorm pe pao. Foarte puțini sunt deștepți și, la lumina unei lumânări, privesc încrămășiți la noi.

O galerie scurtă și iată-ne în prima linie. Umblăm în vârful picioarelor, fără să vorbim. Tăcerea este adâncă, tăiată numai de împușcături rare, dar neîncetate, și de câte un bubuit depărtat de tun. Trece uneori prin aer, ca un fier, șuieratul unui glonț, care nu lovește pe nimeni, căci toți sunt la adăpost. Soldații în picioare pe trepte, cu fața către dușman, acoperiți cu pânzele corturilor, păzesc foarte atenți și mișcați la ferestruie, par niște pietrii.

Mă sui pe trepte, una din pietrii se dă la o parte și mă lasă să mă uit pe ferestruie. Nu se vede nimic. O bucată din noapte, în care încet se deslușește un chip. De abia se văd rețelele apropiate. Din liniile inamice nimic nu se vede, nici chiar la lumina rachetelor ce se înalță frământând din amândouă părțile, și întunecă stelele. De abia din când în când se zărește câte o limbă de foc, o flacără repede care se naște și moare: sunt puștile germane cari trag.

Tranșeele vrășmașului sunt de regulă departe de vre-o sută de metri

unele de altele. Ceeace e mai grozav, în acest războiu, este lipsă absolută a dușmanului. Am pus ochiul la multe ferestruie și m'am uitat lungi clipe afară până când tovarășii mei mă trăgeau îndărăt. Înaintea mea era pustiu. O rățea foarte aproape, un loc deșert, o altă rețea mai depărte, a inamicului, dincolo o ușoară brazdă de pământ și apoi nimic. Mii de soldați veghiază, mii de arme stau țintite, la cea mai ușoară soaptă purtată de vânt, la singura iveală deasupra tranșeei a vârfului unui periscop, una, două; zece împușcături isbucnesc deodată. Și totuși nimic viu nu se vede. Singurătatea nemărginită care mișună de ochi ascunși ce stau țintiți, armată îngrozitoare cu toate uneltele morții, e unul din lucrurile cele mai stranii, mai noi, ce am văzut.

Am fost într'o tranșee înaintată, care e poate ultima înspre dușman construită de Francezi. O fabrică de bere cu ziduri puternice a fost transformată în fort.

Zidurile din afară găurite peste tot, constituiesc prima tranșee. Mai încolo, la depărtare numai de opt metri, sunt tranșeele vrășmașe. În această tranșee, strâmtă, întunecoasă, înșesată de arme, nu se vorbește niciodată, se ține respirația. Este mai sârbătoare decât într'o biserică. Mă pui la o ferestruie și mă uit. Un mic spațiu cu iarbă, o ridică-de pământ mai încolo; deasupra doi saci de pământ alb și albastru, foarte vizibili. Acolo sunt Germanii, de sigur într'o încordare mare și tot aia de puternic armați. Nimic nu se vede, nimic nu se știe. Lucrul pare de necrezut, cu neputință. Întreb punând buzele la urechia unui soldat de pază la ferestruie, dacă a văzut astăzi vre'un German.

- Nu, domnule.
- Dar zilele trecute?
- Niciodată nici unul.
- De câtă vreme stai aici?
- Dela 1 Februarie

În atâtea zile, la opt metri depărtare, cu toate puterile încordate ca să vadă, sentinela asta nu a zărit nici un dușman.

„Corr. dela Sera”.

Ultime știri.

Telegramele sosite în zilele din urmă arată că armatele noastre strămtorează într'una pe Ruși, cari sunt siliți a se retrage. Înspre mează noapte de Lemberg au pătruns ai noștri pe pământ rusesc și au ocupat Tomasow. Haliciul e ocupat de noi și acum se dă lupta între Pșemislani-Kamionka-Strumilowa.

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.
Pentru editură responsabil: Ioan Hereș.
Tiparul: „Tipografia Poporului”

Săpunul de lapte de crin Steckenpferd

alui Bergmann & Co., Teschen a/Eibe

se bucură de cea mai mare simpatie și răspândire pretutindea, mulțumită efectului său și de cel mai bun și recunoscut mijloc în contra platurilor și de cel mai sănătos mijloc împotriva mișcărilor neregulate ale pielii și a frumuseții.

Mii de scrieri de recunoștință stau la dispoziție! Premiul de mai multă parte este acordat în cazurile în care se observă apariția mărcii „Steckenpferd” și la firma deșpăși. Se poate căpăta (la 1 Kr.) în farmacii, drogerii și parfumerii etc. Ascemenea se recomandă și probata cremă de crin „Mansera” (la 80 Hl. per tubă), care este de un efect minunat întru susținerii mâinilor la dame în stare gingașe.

CAUT

pentru **prăvălia mea micștă, un băiat** din familie bună care posedă limba maghiară și are barem 2 clase gimnaziale ori reale ca ucenicu pre lângă condițiunile favorabile Traian Balca

comerțiat în Zalatna com. Alba-Infierioara.

Casa

din str. Ledererg. Nr. 17 și casa din str. Reibachg. Nr. 13 sunt **de vânzare**. A se întreba în Saggasse Nr. 15.

Lemne de foc și de lucru

stejar tânăr bine uscat.

Stejar tânăr bine uscat de vânzare în stația Vurpod cu vagonul sau cu stânjennul. Preț foarte convenabil. Adresa:

S. M. Marinescu

Vurpod lângă Sibiu. (Nagyszabén).

Nr. 756/915

2136

Publicațiune.

Comuna politică Colun în 7 Iulie st. n. la 2 ore d. a. în cancelaria comunală dă în întreprindere prin licitațiune publică minuendă facerea unei corăbii mari preete Olt.

Prețul strigării 2000 coroane valdun 10%. Condițiunile să pot vedea în cancelaria notarială din Scorelu.

Kolun 21 Iunie 1915.

Primăria comunală.

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12

recomandă p. t. publicului cele mai bune stoffe de toamnă și iarnă în mare asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe indigene din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: **Sacko, Jaquete și haine de salon**, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru **pardisiuri și „Raglam”**, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asuprareverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitoră cea mai nouă.

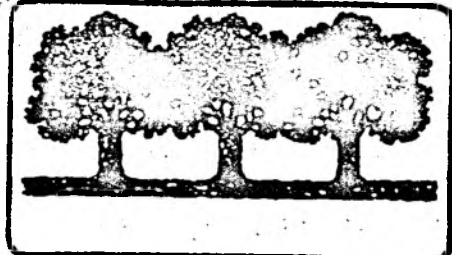
Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc atât la orașe cât și la sate

124

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo că cumpărătorii se înmulțesc mereu

JULIUS GRAVENHORST,

curelar în Orăștie-Szászváros,

recomandă onoratului public

Atelierul seu de curelărie, șelărie și coferărie.

unde se execută orice fel de lucrări aparținătoare acestei branșe cu prețuri foarte moderate.

Magazin bogat. În brânci pentru mijloc, curele pentru opinci, șele și coferărie; precum și în articoli pentru călător, călărit, vânător, sport și voiaj și alte articole de galanterie cu prețuri moderate.

Mare asortiment. În tureci (gamași) de piele și de înșăurat pentru turiști și excursioniști.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. — Curele pentru mașini, curele de cusut și legat permanent în depozit.

Comande prin postă se efectuează prompt și conștiincios.

Cumpăr și vând tot felul de piei verzi.

Calfe și ucenici se primesc.

De 30 de ani se recomandă ca un mijloc probat împotriva

Călcătură (boala rea)

și a slăbirii nervilor leacul numit „Epilepticon” pregătit de farmacia „In Lebedä” din Frankfurt an Main. Medicii și spitaluri îl recomandă ca un mijloc foarte bun chiar și pentru boale cari își au izvorul în derăpanarea nervilor, cum este, boala lor Vitus (tremurici). Isterie, dureri și slăbiciuni de nervi (junghuri prin corp) și altele. Micsorează atâtărea bolnavă a creștilor, atacurile se răresc până ce demulțorii încetează cu totul; bolnavii simțitori și chiar și copiii suportă ușor acest mijloc, fără de-a avea nămiri stricăcioasă. — Dr. med. Carl Ganz scrie: „nici un alt mijloc nu aduce serviciul așa de bun, la vindecarea epilepsiei”. Prețul de cutie 7 Cor. Să poate căpăta în toate farmaciile.

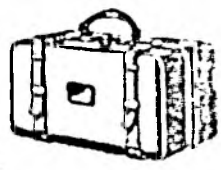
La dorință se poate căpăta o carte gratis despre boala aceasta. Depozitele principale sunt la farmacia lui **Josif Török, Budapesta Király utca 12** și în farmacia „Salvator” **Pozsony Am Domplatz**.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie ORENDT G. & FEIRI W.

(odinoară Societatea curelarilor)

Strada Cisnădiei 45 — SIBIU — Hellauergasse 45

Magazin foarte bogat în articole, pentru călător, călărit, vânător, sport și voiaj, poclăzi și precovășuri, portmonee și bretele solide și

alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârșob) permanent în depozit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin postă se efectuează prompt și conștiincios.

Mare depozit de hamuri pentru cai dela solurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (foluri) de cai și cofere de călătorie.

MOBILE lucrate solid și conștiincios ...

se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, A.A.A.A.

str. Sării 37

Specialist în:

MOBILE DE TOT FELUL pentru tineri nou căsătoriți, mobilări de hoteluri, vile, institute, cafenele și restaurațiuni

Telefon Nr. 47 cu legătură în comitatul întreg

Atelier propriu de tapiserie

Se lucrează după planuri artistice

Isoarele cele mai bogate în acid carbonic, sare, fer, radioactiv în Ungaria. Scălză Moor. Hidroterapie. □

BĂILE DE BUZIAS

Băi de primul rang pentru boale de inimă. Băi naturale de acid carbonic, sare, radioactiv. □ □ □ □

Boalele femeilor.

Contra boalelor de beșică, rinichi, reumă, podagră și contra durerilor nervoase

La boalele de inimă.

Ireguralitatea de palitație, slăbirea mușchilor inimii, arteroscleroză, boale nervoase de inimă.

LA URMĂRI DE BOALE PROVENITE DIN RĂSBOL. Reumă provenită în urma ranelor de glonț sau de împunșătură, la boale de facheleturi, și la slăbire.

Eură de beuf. — Bucătărie dietetică. — Institut Zander. — Laborator Röntgen și chemo-patologic.

Sezonul: Mai—Octombrie. S'au luat măsuri pentru prevederea inexcipionabile a oaspeților (pâine bună, prețuri moderate).

Medical oficial al băilor:

Dr. IULIU MAHLER.

Prospecte amănunțite servește:

„Muschong Buziás gyógyfürdő igazgatósága“.

În Buzias mai urmează practică medicală la băi.

Dnii dr. I. Blasini, dr. R. Porușiu, dr. I. Schöpf, dr. R. Sugár, dr. R. Glass.

Dr. Ion Brossu